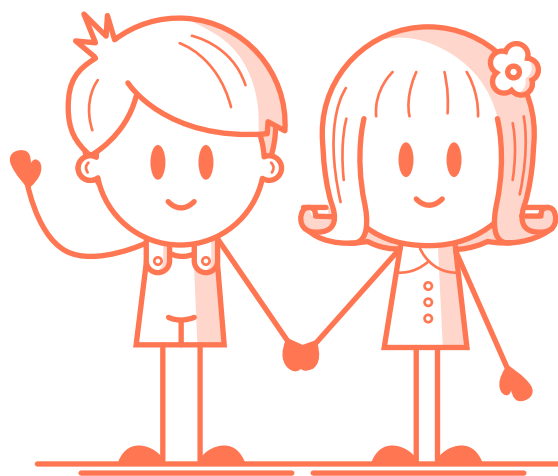

Ňaf a Fňuk

Ňaf a Fňuk

Jeden čarovný svět, skoro jako ten náš. Jedno údolí, jeden domek, a v něm Ňaf a Fňuk...

Bylo brzo ráno, ještě ani nevyšlo slunce. Fňuk se v noci moc nevyspal, a tak byl rozmrzelý a do ničeho se mu nechtělo.

„Dnešek nebude stát za nic,“ řekl Ňaf, když se vzbudila. „Nejlíp uděláme, když se budeme jen tak někde povalovat.“

„Ale to přece nemůžeš vědět,“ opáčila. „Když budeš mrzutý, tak budeš mít mrzutý den. Ale když mu dáš šanci, třeba tě překvapí.“

Fňuk se na chvíli zamyslel a pak se opatrně zeptal:

„A kdybych se náhodou rozhodl, že mu šanci dám, co bychom podnikli?“

„Udělal bychom si veliký výlet!“ rozzářila se Ňaf. „A rozhodně bychom prožili spoustu dobrodružství. To je jasná věc!“

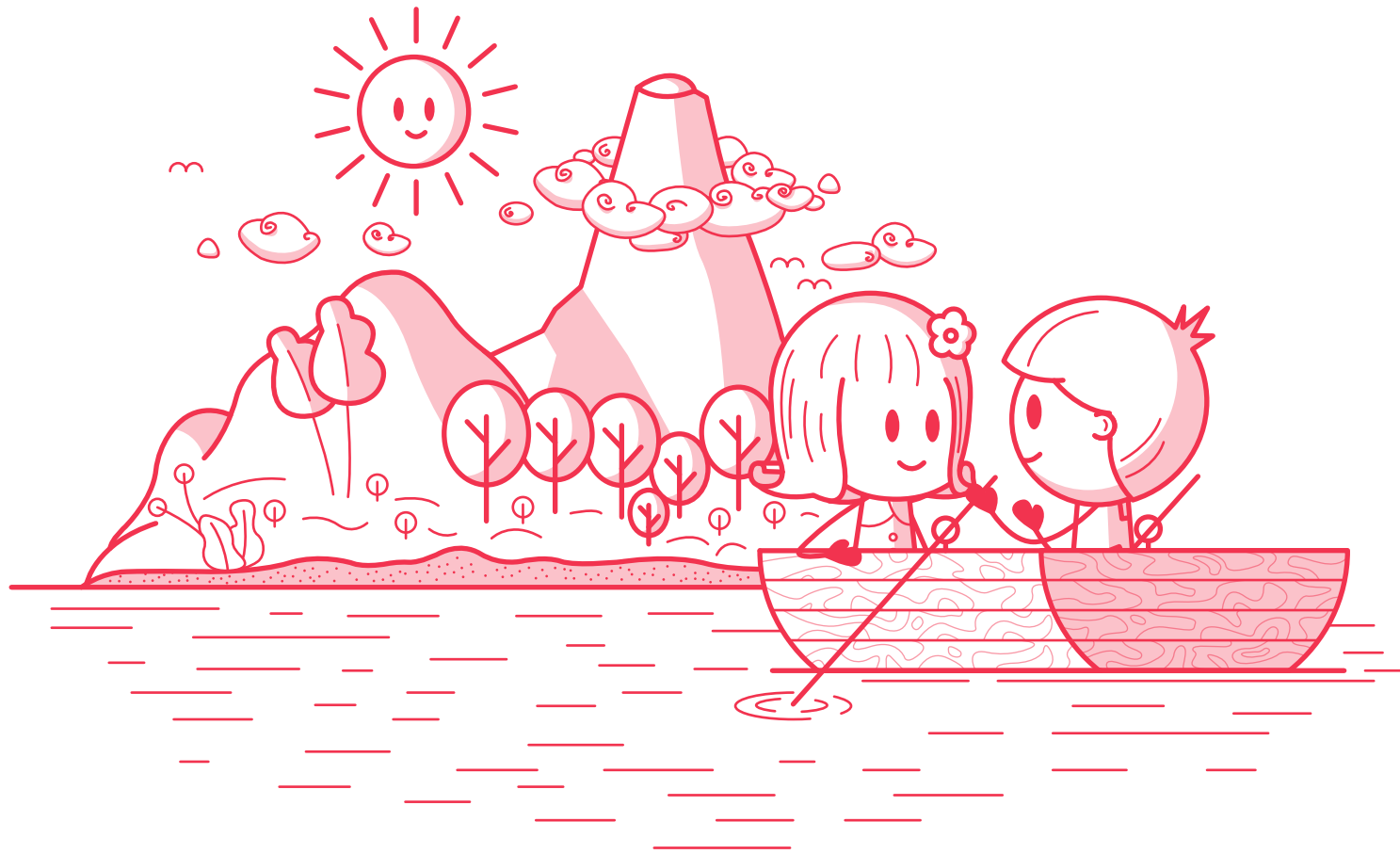
„A kdybych se náhodou rozhodl, že chci na ten veliký výlet opravdu jít, čím bychom začali?“

„Vzali bychom si loďku a podívali bychom se na ostrov uprostřed jezera! Bydlíme tak blízko, a přitom jsme tam ještě nikdy nebyli.“

Fňuk se znovu zamyslel, tentokrát déle, a potom pravil:

„Tak dobře. Dám dnešku šanci, aby mě překvapil.“

A tak šli k jezeru, nasedli do loďky a Fňuk začal veslovat k ostrůvku.

Muchlochrup

Jak se Ňaf s Fňukem blížili k ostrůvku, začalo se rozednívat. Obloha se zbarvila svištliónem odstínů jahodové, pomerančové a citronové. Ňaf doufala, že to třeba Fňuka trochu povzbudí, ten však dál zamračeně vesloval a rozbřesku si vůbec nevšiml.

Když přirazili ke břehu, vystoupili z loďky a chtěli se trochu porozhlédnout kolem, pak ale zaslechli, že někde poblíž kdosi ukrutně chrápe. Byli zvědaví, kdo může dělat takový randál, a tak se šli na spáče podívat; Ňaf si byla jistá, že to bude Muchlochrup, a měla pravdu. Našli ho uprostřed mýtiny – ležel vedle obrovitého stroje, z něhož trčela spousta pák a trubek a rour. Chtěli odejít a nechat ho spát, pod nohama jim ovšem zapraskalo pár větviček a Muchlochrup se vzbudil sám.

„Jistě, klidně si mě bud'te,“ začal láteřit, „já se vlastně vůbec vyspat nepotřebuju!“

Fňuk se mu omluvil a zamířil s Ňaf zpátky k loďce, Muchlochrup jim to však zatřhl.

„Když už jste mě probudili, tak se snad zeptáte, co tady dělám, ne? To je slušnost.“

„Co tady děláte?“ zeptala se tedy Ňaf.

„To by vás zajímalo,“ zpražil ji Muchlochrup, otočil se k nim zády a začal hýbat různými pákami stroje. Ti dva se znovu měli k odchodu, Muchlochrup je však opět zastavil.

„Když už jste se mě na něco zeptali, tak se snad nenecháte tak snadno odbýt, ne?“

Fňuk s Ňaf jen zmateně mlčeli.

„To je dneska mládež,“ odfrkl si Muchlochrup. „Tak když vás to tolik zajímá, řeknu vám to. Já se starám o oblohu, hlavně o mraky.“

„Vy vymýšlíte mraky?“ zeptala se Ňaf nadšeně. „To musí být skvělá práce!“

„Ale vůbec ne, mraky nikdo nevymýšlí. To bych si dal! Mraky vznikají ze snů. Když se vám zdá třeba o Želouškovi, tak mi potom tady ze stroje vyletí mrak, který vypadá jako Želoušek; když se vám zdá o Kočpýrovi, bude ten mrak vypadat jako Kočpýr. Proto mraky skoro vždycky něco připomínají.“

„A to, jestli ten mrak bude rozfoukaný, nebo jestli bude pěkně držet pohromadě, to vybíráte vy? A máte na starosti jeho barvu? A to, jestli z něj bude pršet?“ vyptávala se dál Ňaf.

„To jde všechno mimo mě,“ kroutil hlavou Muchlochrup. „Když ten sen hned zapomenete, bude z něj takový neurčitý mrak; pokud si ho zapamatujete, jeho obrysy budou jasné a ostré. Ani barvu neovlivním – pěkné sny jsou světle česnekové, noční můry tmavě lilkové a takové ty neurčité a zmatené sny, z toho jsou potom česnekovo-lilkové mraky. Já můžu ovlivnit jen to, jestli z mraku zaprší. Správně bych měl vodu dávat jen do těch tmavě lilkových, ale někdy se nudím, tak ji dávám i do česnekovo-lilkových, a občas dokonce i do nějakého světle česnekového.“

„Ale mraky přece po obloze létají pořád,“ poznamenal Fňuk zamyšleně. „To musíte mít práce nad hlavu a nikdy se nevyspíte.“

„Vyspím, vždyť jste to viděli,“ opáčil Muchlochrup. „Určitě jste si všimli, že ráno a večer má obloha na chvíli hodně výrazné barvy. To je takové šidítko, tehdy já právě odpočívám a neposílám na oblohu žádné nové mraky, tak tam pustím tohle představení, aby si toho nikdo nevšiml. Což mi připomíná, že už by pomalu mělo být po rozbřesku – budu se muset pustit do práce.“

Muchlochrup zatáhl za několik pák, stroj však jenom zabafal a nic se nestalo. Zkusil tedy jiné páky – zase nic. Chvilí se na stroj překvapeně díval, pak se otočil k Fňukovi.

„Vy jste takový hodně přemýšlivý, že? Všechno musíte mít naplánované, co?“

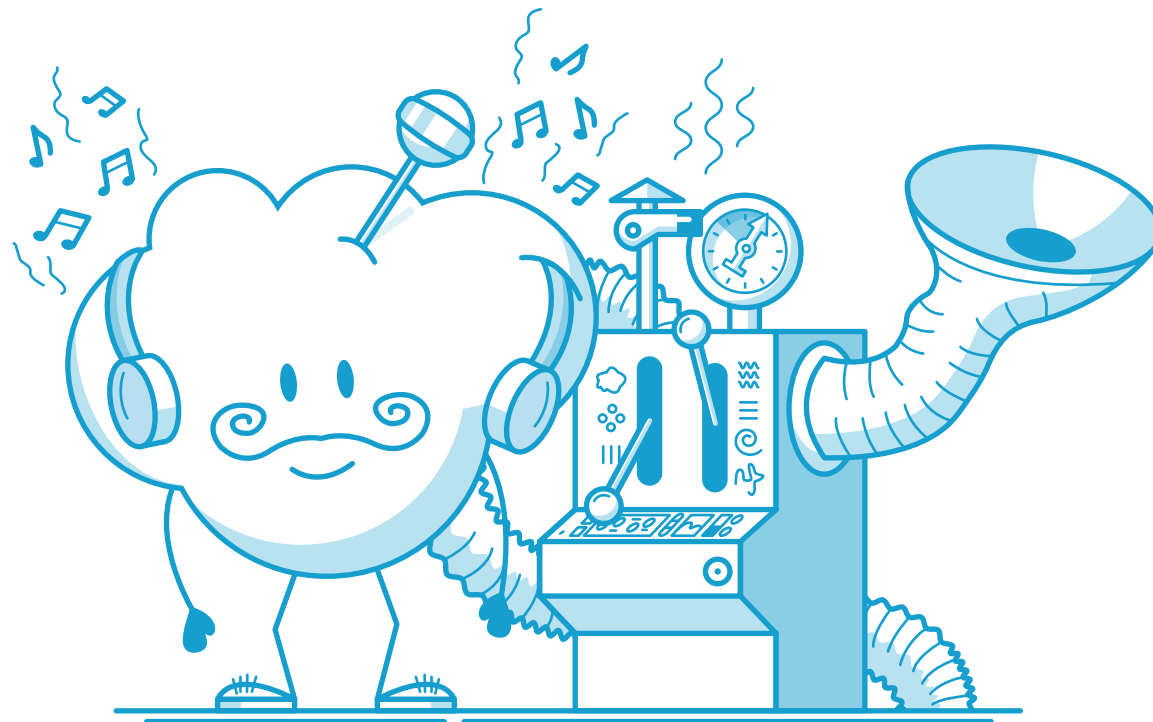
Fňuk přikývl.

„Tak to bude tím. Tenhle stroj je velice citlivý, v jeho okolí nesmí být nikdo, kdo nemá dostatek uměleckosti. Zkuste kousek poodejít, třeba to pomůže.“

A skutečně – jakmile Fňuk udělal pár kroků pryč, obloha se zbarvila příjemnou dopolední borůvkovou. Muchlochrup zajásal a pustil se do práce. Ze stroje začaly jeden za druhým vylétávat mraky.

„Víte, co by zrovna vás určitě zajímalo?“ křiknul na Fňuka přes rameno. „Kousek odtud má Pschlišť takový zvláštní domov pro knihy. Vidíte tu vysokou horu, co připomíná přehnané sebevědomí? Tak k té se dejte. Dostanete se do lesa, který vypadá, že se trochu stydí, a tam najdete jeden moc zvláštní strom.“

A tak se s ním Ňaf s Fňukem rozloučili, vrátili se k loďce, přepluli jezero a vydali se k vysoké hoře.

Pschlišť

Za příjemně krátkou chvíli došli k obřimu stromu. Vysoký byl stejně jako ty kolem, ale byl široko daleko nejmohutnější – ani kdyby se všechna dosud neobjevená zvířata chytla za packy, nedokázala by obejmout jeho kmen. Ňaf s Fňukem si ovšem záhy všimli, že má spoustu malých oken, a dole u země dokonce i dveře. Chvíli dumali, jestli v takovém stromisku může někdo bydlet, a pak se rozhodli, že zkusí zaklepat.

Během jediného mžiknutí oka jim přišel otevřít Pschlišť.

„Vítám vás, vítám vás!“ zahlaholil a pokynul jim, aby šli za ním. „Už jsme si mysleli, že nepřijdete! Tak pojd'te, pojd'te, všichni už jsou v sále a nemůžou se vás dočkat.“

„Vy jste nás čekali?“ zeptal se zmateně Fňuk, zatímco za Pschlišťem pospíchali po schodech kamsi nahoru.

„Samozřejmě, vždyť jsme tak přece byli domluvení!“

„To bude asi nějaký omyl,“ kroutila hlavou Ňaf, „my jsme tady jen náhodou.“

Pschlišť se zastavil a podezřívavě se na ni podíval, pak se však zničehonic celý rozzářil a začal se smát.

„Teď mi to došlo! Vy už jste v roli. Znamenitě, znamenitě! Vy to hrajete tak dobře, že bych vám to málem věřil. Tak jen prosím, prosím!“ dořál, doběhl na vrcholek schodiště, otevřel dveře do další místnosti a pokynul jim, aby vešli dovnitř. Ňaf s Fňukem si nebyli jistí, co se tu vlastně děje, ale řekli si, že půjdou dál – možná tam narazí na někoho, kdo se bude vyjadřovat srozumitelněji.

Když však překročili práh, Pschlišť za nimi zabouchl dveře a ti dva zjistili, že stojí na malém jevišti. Záhy se roztáhla opona a Ňaf s Fňukem se ocitli před nadšeným publikem sestávajícím výhradně z knih. Všechny se otvíraly a zase zavíraly a dělalo to takový tlumený, dutý zvuk – usoudili, že jim zřejmě tleskají. Nejprve byli trochu zaskočení, pak si ale řekli, že když už jsou tady, zkusí jim něco zahrát.

„Četla jsem skvělou knížku, Fňuku,“ povídá Ňaf, protože ji nic jiného nenapadlo a protože doufala, že se tím publiku zavděčí. Obecenstvo na to zareagovalo spokojeným šustěním stránek. „Chceš si ji přečíst? Půjčím ti ji.“

„To nemusíš, Ňaf,“ odpověděl jí Fňuk. „Já už knížky nečtu, nějak mě to nebaví. Myslím si, že za chvíli už nebude číst nikdo.“

Publikum vyděšeně utichlo.

„Víš, knihy už jsou v podstatě překonané,“ pokračoval Fňuk. „Už jsme se jich nabažili a je čas, abychom se posunuli dál...“

„Stop! Stop!“ vykřikoval Pschlišť, který se mezitím objevil v hledišti. „Měla to být romantická komedie o lásce mezi knihou a čtenářem, co ji čte pořád dokola! Co jste to vybrali za hru? To je snad nějaké absurdní drama!“

„My ale vůbec nejsme herci,“ bránila sebe a Fňuka Ňaf. „My jsme tady vlastně úplně náhodou, chtěli jsme se jen podívat, jestli v tomhle stromě někdo bydlí. Vy jste nás ovšem hned vystrčil sem, tak jsme to zkusili...“

Všechny knihy se otočily na Pschlišť. Ten se nenechal zaskočit a mocným skokem se přesunul na jeviště.

„Velice se vám omlouvám, vážená literaturo! Něco podobného se mi stalo poprvé! Zdá se tedy, že divadelníci dnes nepřijedou, dopoledne si proto vyplníme přešetěním vazeb. A já zatím tyto hosty provedu po našem domově.“

Knihy se začaly pomalu rozcházet a Pschlišť se otočil k Fňukovi a Ňaf.

„Velice se omlouvám i vám, vážení hosté! Nestává se, že by k nám někdo zavítal jen tak, proto mě to trochu zmátlo. Vždyť vy nejspíš ani nevíte, kde vlastně jste, že?“

Oba svorně zakroutili hlavou.

„V tom případě mi dovolte, abych vás jaksepatří přivítal v našem domově pro knihy, které nikoho nezajímají! Když je kniha tak stará, že už ji nikdo nechce číst, nebo když je tak špatně napsaná, že nikoho nezaujme, může přijít k nám. My se o ni rádi postaráme! Pojd'te, udělám vám prohlídku,“ nabídl Pschlišť a vrátil se na schodiště, po němž přišli. Ňaf s Fňukem se vydali za ním.

„Máme tady pořád nějaký program,“ vysvětloval Pschlišť a ukazoval jim různé místnosti – některé byly malé, jiné velké, některé byly určené k odpočinku, jiné k nějaké činnosti. Fňuk si všimnul, že téměř všechnen nábytek v celém stromě byl ze dřeva. „Někde se třeba přešetějí vazby, jinde se

narovnávají ohnuté rohy. Občas máme nějaké to divadelní představení. A samozřejmě autorské psaní a čtenářské malování, to mají knihy nejraději.“

„O tom jsem nikdy neslyšela,“ kroutila hlavou Ňaf.

„Je to taková naše specialita,“ řekl Pschlišť hrdě. „Při autorském psaní si pozveme spisovatele, který napsal ukrutně špatnou knihu, vybereme z ní nějakou obzvlášť špatnou větu a on ji pak musí chvostilionkrát opsat, aby si zapamatoval, že takhle se to dělat nemá.“

„A to čtenářské malování?“

„To je vlastně podobné – pozveme si nějakého čtenáře, který do knih maluje, a pomalujeme ho, aby věděl, jaké to je.“

„To je spravedlivé,“ pravil po krátkém zamyšlení Fňuk.

„Pak máme ještě velké podzemní oddělení, které je mezi kořeny, ale tam je to smutné, to vám ukazovat nebudu.“

„A co tam je?“ ptala se zvědavě Ňaf.

Pschlišť se rozhlédl, jestli není nablízku některý z jeho chovanců, a pak šeptem odpověděl:

„Nedopsané knihy. Takové, které někdo rozepsal, ovšem nikdy nedokončil. Stydí se vycházet ven a nechtějí, aby je někdo viděl, proto zůstávají pod zemí.“

Ňaf pokývala hlavou – to bylo opravdu smutné.

„Jedna věc mi ale vrtá hlavou,“ ozval se Fňuk. „Proč bydlíte zrovna tady, ve stromě? Je tu spousta schodů a úzké chodby. Nebylo by pro vás lepší, kdybyste měl ten svůj domov někde jinde?“

Pschlišť se usmál.

„Nebylo. Toto místo má totiž jednu velkou výhodu. Jak jistě víte, knihy se vyrábějí ze stromů. A když nadejde jejich čas, chtějí se zase stát stromem. Tam venku se některé chudinky třeba rozpadnou někde na polici – to je učiněné barbarství – u nás to však děláme jinak. Když už je kniha opravdu stará a musí odejít, položíme ji do zvláštní místnosti, kde může splynout s tímto obřím stromem. Proto je také tak veliký!“

To se Fňukovi s Ňaf zdálo moc hezké.

„Ale já pořád mluvím a mluvím a vůbec jsem se vás nezeptal, kam máte namířeno!“ omlouval se Pschlišť. Ňaf mu vysvětlila, že si chtěli udělat pěkný den a prožít nějaké dobrodružství, a že vlastně vůbec neví, kam by měli jít dál.

„Ale to je přece jednoduché!“ usmál se Pschlišť, když Ňaf domluvila. „Odtud se můžete jednoduše dostat na nejvyšší horu světa – určitě jste ji viděli, když jste sem přicházeli. A dokonce tam jede výtah! Mám vás k němu zavést?“

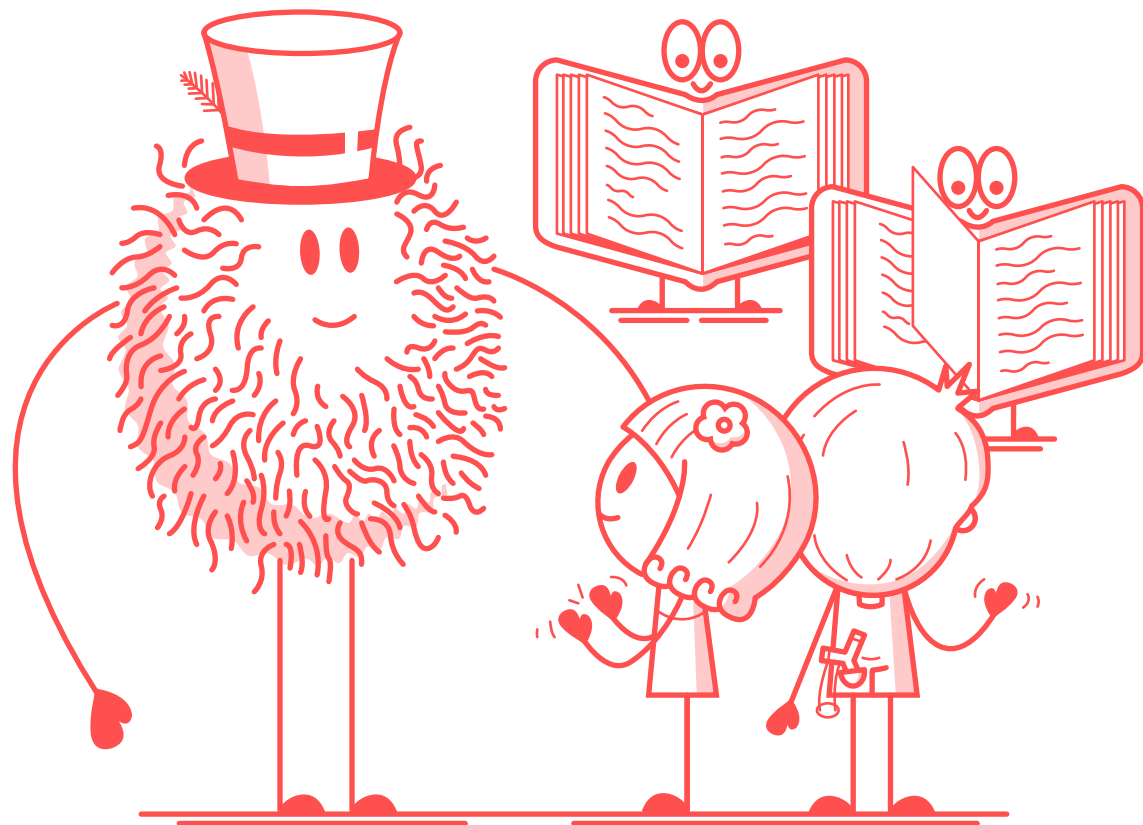
Ňaf s Fňukem nadšeně souhlasili. Kdyby věděli, že to není jen tak ledajaká vysoká hora, ale že je to přímo nejvyšší hora na světě, vůbec by se v lese nezdržovali a šli by rovnou k ní.

„Tak pojďte,“ řekl Pschlišť a vedl je dolů pod zem, mezi kořeny. „Vede tam odtud chodba.“

A opravdu, netrvalo dlouho a stáli před zvláštním starobylým výtahem.

„Nebojte se,“ pobízel je Pschlišť. „Nevypadá na to, ale je opravdu rychlý a spolehlivý.“

A tak se s ním ti dva rozloučili a nastoupili do výtahu, který se vzápětí rozjel.

Bzučivěd a Čvachtnice

Výtah jel velice, velice dlouho. Jel tak dlouho, až se Ňaf a Fňuk začali bát, jestli ještě vůbec někdy zastaví. Říkali si, že to možná už přežili a že je výtah zaveze až někam na oblohu a tam si uvědomí, že takhle daleko vůbec jezdit nemusel, rozlobí se na ně a za trest je tam nechá; výtah byl ale hodný a vysadil je přesně tam, kde měl. Na vrcholku nejvyšší hory na světě.

Ňaf a Fňuk se chvilku poflakovali kolem, brzy však zjistili, že na takovém místě je ukrutánská nuda – když člověk vyleze vysoko, má všechno kolem jako na dlani, ale když vyleze úplně nejvýš, je nad mraky, takže vůbec nic nevidí.

Naštěstí na vrcholk brzy přišel Bzučivěd s Čvachtnicí.

„Á, výtečně,“ pochvalovala si Čvachtnice. „Letos i s diváky, báječné.“

„Máš pravdu, Čvachtnice,“ přizvukoval Bzučivěd, „s diváky je to vždycky lepší.“

Ňaf a Fňuk se na sebe zmateně podívali a pak se těch dvou zeptali, o čem to mluví.

„To máte tak,“ začal vysvětlovat Bzučivěd. „My vždycky rok lezeme na tuhle horu, a když se konečně dostaneme na vrchol, trochu se tady porozhlédneme, zjistíme, že odtud pořád není vůbec nic vidět, a sjedeme dolů.“

„A pak?“ otázala se Ňaf.

„Pak se zase vydáme nahoru,“ odvětil Bzučivěd. „Tedy pokud zrovna není přestupný rok – to nemusíme tak spěchat a můžeme dole jeden den lenořit.“

„A kolikrát jste to už jeli?“ zeptala se Ňaf.

Čvachtnice se zamyslela a chvilku počítala. „Zhruba bzučilionkrát, plus mínus,“ pravila nakonec.

„A to vás to pořád baví?“

„Baví,“ odpověděli Bzučivěd s Čvachtnicí jako jeden a usmáli se.

Fňuk se podíval na výtah a nadechl se, jako by chtěl něco říct, pak si to však rozmyslel.

„Já vím, na co se chceš zeptat,“ řekl Bzučivěd pobaveně. „Vrtá ti hlavou, proč nejezdíme výtahem, že?“

Fňuk přikývl.

„To je právě ten důvod, proč nás to pořád ještě baví a proč si to tolik užíváme. Kdybychom jezdili výtahem, tak můžeme pelášit dolů každý den, a to by byla hrozná nuda. Takhle se na to vždycky celý rok těšíme a musíme kvůli tomu něco vydržet, a potom z toho máme o to větší radost. Když je něco moc jednoduché, tak nás to netěší.“

Ňaf s Fňukem na to nic neřekli, jen zamyšleně pokývali hlavou.

„Ale to neznamená, že si to nemůžete užít taky,“ pokračoval Bzučivěd. „Když už jste tady, byla by škoda si to nesjet. Čvachtnice je moc huňatá a drhne; já jsem ovšem hladoučký a náramně pojízdný, a tak ji vždycky vezu na zádech. Když se trochu uskrovníte, vejdete se tam všichni tři.“

Fňuk neváhal ani chvilku, ale Ňaf se bála – vézt se někomu cizímu na zádech, to není jenom tak. Pak si ovšem připomněla, že to přece byla ona, kdo chtěl prožít dobrodružství a kdo Fňuka přemluvil, aby to s dnešním dnem hned nevzdával. Co by to byla za kamarádku, kdyby ho v tom teď nechala? A tak si na Bzučivěda nasedla taky.

A že to byla jízda! Ostrá zatáčka doprava, klopená zatáčka doleva, skokánek, tunel, jen to svištělo. Bzučivěd s Čvachtnicí hlasitě výskali, Fňuk byl potichu, ale oči mu svítily nadšením, a Ňaf záhy zapomněla na svůj strach a užívala si to stejně jako ostatní.

Brzy se dostali pod mraky a naskytl se jim úchvatný výhled. Zjistili, že zřejmě sjíždějí opačnou stranu hory než tu, od které přišli – jezero nikde neviděli, ale před nimi bylo moře, tedy přesněji spousta menších moří, která dohromady tvořila jedno veliké nedozírné velemoře. Fňuk z toho byl zmatený a chtěl se na to zeptat Čvachtnice – když tady s Bzučivědem jezdí každý rok, museli si toho všimnout – jejich jízda však vzápětí náhle a nečekaně skončila. Vyřítili se z ostré zatáčky přímo na břeh, a kdyby Bzučivěd pohotově nezastavil, skončili by ve vodě. Bzučivěd s Čvachtnicí si padli do náruče a nechali v sobě onu úchvatnou jízdu doznít; potom se oba začali protahovat a připravovat se k novému výstupu.

„Všimli jste si, jak je to moře zvláštní?“ zeptal se jich potom Fňuk.

„Všimli,“ přikývl Bzučivěd, „ale víc o tom nevíme. Jestli vás to opravdu zajímá, běžte po břehu doprava. Nejpozději za jeden přátelský rozhovor dojdete k nízkému smutnému keři, který vypadá jako promarněná příležitost. Koušek za ním najdete Nosochoda, a ten ví o moři všechno.“

A s tím se s nimi Bzučivěd s Čvachtnicí rozloučili a začali znovu stoupat na nejvyšší horu na světě.

Nosochod

Ňaf a Fňuk šli po pláži, dokud nedorazili ke keři, o kterém jim řekl Bzučivěd, i když Fňuk v něm spíš než promarněnou příležitost viděl zákeřnou zasmušilost – takový ten divný smutek, co člověka občas přepadne jenom tak, nečekaně, a chvilku se ho drží. Kousek za keřem každopádně opravdu našli Nosochoda. Seděl na břehu a něco si pro sebe šeptal. Byli slušně vychovaní a věděli, že cizí hovory se poslouchat nemají, tak chtěli Nosochoda nechat Nosochodem, on si jich však všiml, odmlčel se a pokynul jim, aby se k němu posadili.

„Promiňte, nechtěli jsme vás rušit,“ omlouval se Fňuk. „Při jízdě z nejvyšší hory světa jsme si ale všimli, že tu máte velice zvláštní moře.“

Nosochod se usmál a chobotem polaskal vlnku, která mu téměř namočila nohy.

„Běš ší chrát, ša chvilku še ti budu fěnofat. Paudon,“ pravil pak omluvně a otočil se k Fňukovi. „Takofě je kašdē moše, jen jšte ší tocho nikdy nefšimli.“

Ňaf zakroutila hlavou.

„Já tomu nerozumím,“ řekla.

„Jako malý jsem měl čfunkitidu, puoto tak špatně mlufim,“ omlouval se Nosochod.

„Ale ne, vám rozumím,“ vysvětlovala Ňaf. „Nerozumím tomu, co říkáte. Moře je přece jenom jedno.“

„Moši je špoušta, malých i felkých,“ odpověděl Nosochod. „Kdyš půjdete popufě do leša, ufidíte tam jen dfa duuchy štuomů. Kdyš tam budete chodit čašto, šjištíte, še je jich daleko fič. A kdyš tam budete šít, bude fám štačit jediný pochled, abyšte pošnali, čo je kteuý štuom šač – chned budete fědět, kteuý š nich je skutečným felikánem a kteuý še fypíná jen š pýchy, kteuý má špouštu kamauádů a fedle kteuécho nechče nikdo štát. A š moši je to štejně. Lidé pošád někam špěchají a nemají čaš, aby še na něj podířfali pošádne; puoto ší myšlí, še je jenom jedno.“

„A kolik těch moří tedy je?“ zeptal se Fňuk.

„Tak mu to odpuš' a uš še nechádejte,“ řekl Nosochod a znovu chobotem pohladil jednu z vln. „Paudon, čo jšte to šíkal?“

„Přal jsem se, kolik těch moří je.“

„To já špočítané nemám, já mám na puáci jiné fěči,“ zasmál se Nosochod. „Ale fšadil bych šfou dobuou náladu, še je jich fič než floček fe šněhofém muaku.“

Ňaf se významně podířfala na Fňuka a viděla, že mu hlavou běží to stejné – sněhové mraky mohly být tmavě lilkové, a u těch by to možná souhlasit mohlo, ale některé byly světle česnekové, a tam to ukrutně mátlo a vloček tam určitě bylo daleko víc, než se na první pohled zdálo.

„Nevěříme vám,“ prohlásila kategoricky Ňaf a Fňuk horlivě přikyvoval.

„Fěšit tomu nemušíte, ale je to tak,“ nedal se Nosochod vyvést z míry. „Jšem tady uš od chřile, čo še nauodilo puřní moše, tak tomu šnad tuochu uošumím.“

„Víte...“ začal Fňuk.

„Tak to ne, takchle by to nešlo!“ vykřikl najednou Nosochod, vstal a prudce plácl chobotem do vody. „Paudon,“ dodal potom klidněji a znovu se posadil. „Pokuačujte.“

„Víte, já se vás nechci dotknout, ale...“ zaváhal Fňuk.

„Ale...?“

„Ale těžko vás můžeme brát vážně, když si tady povídáte sám se sebou,“ dokončila za Fňuka Ňaf. „Těch moří je určitě spousta, to jsme nakonec viděli sami, ale tolik zase ne.“

„Šám še šebou?“ podivil se Nosochod. „Já ší pšěče pořídám š těmi moši! Podířfajte še na chladinu. Už še dířfáte?“

Ňaf s Fňukem přikývli.

„A šdá še fám, še má fšude štejnou baufu?“

Zakroutili hlavou.

„Tak řidíte. Ta šřtifě špenátofá moše jšou nejmladší, tak jšou ještě nefyšuálá a potšebují, aby na ně někdo dochlíšel; ta bouřřkofá, klidná a špokojená, to jšou došpělá moše; a ta češnekofo-lilkofá, unafená, to jšou mošřti dědečči a babičky. A fšechna mají uáda, kdyš ší š nimi někdo pořídá, kdyš jim pouadí nebo kdyš jenom pošlouchá.“

Ňaf vypadala, že už mu věří, Fňuk se ovšem tak snadno nedal.

„A co vlny?“ vypálil. „Každý přece ví, že vlny se dělají kvůli Měsíci.“

Nosochod se smál, až se za břicho popadal.

„Kfůli Měšiči? Fy jšte dobší,“ řekl nakonec. „Čo š tím má čo dělat Měšič? Ten at' š někde poletuje a neplete še nám do tocho.“

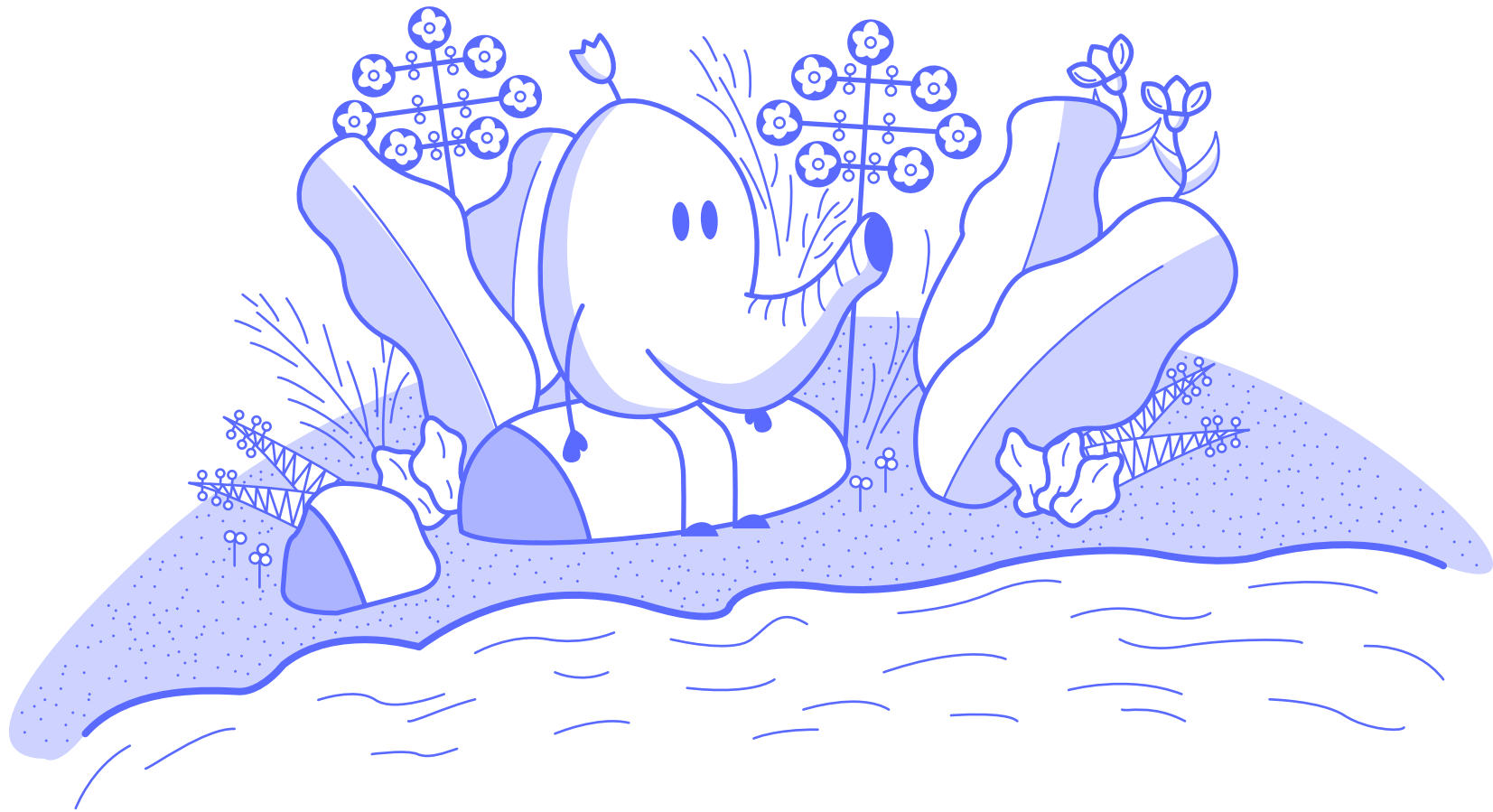
„A proč se tedy podle vás moře pořád tak vlní? Proč pořád jezdí nahoru a dolů?“

„Puotoše dýchá! Čopak jšte š nekšimli, še kdyš še pošadíte a budete klidně oddechofat, bude to mít štejný uytmuš, jako má moše?“

„Ale ty vlny někdy jezdí rychleji a někdy pomaleji, někdy jsou úplně malinké a někdy obří!“ odmítal se vzdát Fňuk.

„Fy še pšeče taky někdy š někým pochádáte a dýcháte uychleji, nebo ne? A někdy špíte a oddechujete úplně maličko a pomalu, není to tak?“ opáčil s úsměvem Nosochod. Fňuk musel uznat, že jeho vysvětlení zní daleko rozumněji a pravděpodobněji než nějaké báchorky o Měšici.

A tak tam s Ňaf ještě nějakou dobu zůstali a seznamovali se s jednotlivými moři – poznali Žbluňka, Cákance, Šploucha, Kapku, Čvachtu a spoustu dalších. Moře jim vyprávěla a vyprávěla, říkala jim, jak se jim tam žije, co je těší a co naopak nemají ráda, kde jsou nejlepší dna a kde ostrá skaliska a podobně. Když se však dozvěděla, že Ňaf dnes pro Fňuka naplánovala dobrodružný den, aby měl lepší náladu, přestala hned mluvit o sobě a posílala je za Ptakobloudem, u toho že prý uvidí něco moc zajímavého. A tak Ňaf s Fňukem nasedli na velikou vlnu, kterou pro ně moře udělala. Nejprve se chtěli něčeho chytit, aby nepadli, pak ovšem zjistili, že není čeho, a tak si s tím přestali dělat hlavu a uháněli za dalším dobrodružstvím.

Ptakobloud

Vlna je donesla k malému domku, který vypadal jako jarní úklid – všechno vyleštěné, všechno nablýskané, všude čisto. Zaklepali na dveře a chvíli čekali. Nic. Zaklepali tedy znovu. Zase nic. Zaklepali potřetí, a když jim opět nikdo nepřišel otevřít, vzali za kliku a vešli dovnitř.

V domku byla jediná velká místnost, která byla úplně prázdná, jen uprostřed stálo obrovské zrcadlo. Neukazovalo však ani Fňuka, ani Ňaf; byl v něm vidět Ptakobloud a něco tam kutil. Když je spatřil, zamával na ně a zavolal:

„Hned jsem u vás, čiperové! Jen to tady dodělám.“

Ňaf s Fňukem se na sebe zmateně podívali, pak pokrčili rameny a rozhlíželi se po domku. Teprve teď si všimli, že zevnitř vypadá úplně jinak než zvenku – všude byly pavučiny, všude samá špína a prach.

Ptakobloud vzápětí vyskočil ze zrcadla a hned si s oběma nadšeně potřásl rukou.

„To jsou k nám hosti, chachá! Ani nevíte, jakou mám radost, že ke mně zase po dlouhé době někdo přišel. Moc návštěv tady nemám. Asi vás sem donesla moře, že?“

Ňaf s Fňukem přikývli.

„Ta vždycky ví, jak mi udělat radost. Tak se posaďte a udělejte si u mě pohodlí, přece tu nebudete jen tak stát.“

Ňaf s Fňukem se ještě jednou rozhlédli kolem sebe – nikde žádná židle ani křeslo. Fňuk se tedy neochotně posadil na špinavou zem a vzal Ňaf na klín.

„Já vím, já vím, moc zařízené to tu nemám,“ omlouval se Ptakobloud, „ale to je tím, že mi na to nezbývá čas! Mám to nejtěžší povolání na světě. Jsem opravář zrcadel, čiperové!“

Zřejmě čekal, že ho ti dva politují; ani jeden z nich ale nevěděl, co takový opravář zrcadel vlastně dělá.

„Když se někomu rozbije zrcadlo, donesete mu nové?“ otázal se Fňuk.

„Nebo hlídáte, jestli se do zrcadla každý vejde, a když někdo moc vyroste nebo přibere, přinesete mu větší?“ přidala se Ňaf.

„Ale vůbec ne,“ kroutil hlavou Ptakobloud. „To jsou přízemní věci, které si každý zařídí sám. Nene, můj úkol je daleko, daleko těžší! Já se starám o to, aby bylo každé zrcadlo správně seřízené. Zrcadla jsou totiž tuze citlivá zařízení, která se vždycky ukrutně rychle rozladí. Správně seřízené zrcadlo člověka ukazuje přesně takového, jaký skutečně je. Potíž je v tom, že každé zrcadlo se postupně rozladí a vychýlí se buď na jednu, nebo na druhou stranu. Každý, kdo se do něj podívá, se potom vidí mnohem horší, nebo naopak mnohem lepší, než opravdu je. A protože jsem na to sám a zrcadlo má dnes každý, chodí po světě spousta lidí, kteří jsou pyšní, i když nemají na co, a naopak spousta těch, kteří si nevěří a jsou bázlívi, i když by nemuseli.“

„A to, jak nás vidí ostatní? Ne v zrcadle, ale v životě? To taky seřizujete?“ zeptal se Fňuk.

„To si musí každý seřadit sám,“ odpověděl Ptakobloud. Chtěl ještě něco dodat, ale rám velkého zrcadla uprostřed místnosti třikrát jahodově zablikal. Ňaf s Fňukem si všimli, že je nyní v zrcadle vidět jiný pokoj než předtím. Ptakobloud si povzdechl.

„Nedá se nic dělat, čiperové,“ omlouval se. „Práce volá. Teď už nejspíš chápete, proč to tady tak vypadá.“

Oběma podal ruku, ještě jednou si povzdechl a skočil do zrcadla.

„Mám skvělý nápad!“ vykřikla Ňaf a něco Fňukovi pošeptala. Ten se usmál a přikývl.

„Vyneseme vás na chvíli ven, ať máte k práci lepší výhled,“ řekli potom Ptakobloudovi a odnesli zrcadlo před dům, aby z něj bylo vidět na moře. Fňuk pak zmizel v lese a Ňaf se vrátila dovnitř.

Ptakobloudovi trvala oprava zhruba takovou dobu, za jakou se člověku ve vaně udělají varhánky. Když byl hotov a vrátil se zrcadlem zpátky, zjistil, že Ňaf mu mezitím krásně uklidila v domku a Fňuk mu nasbíral spoustu ovoce a trochu hub. Ptakobloud jim moc děkoval a bylo vidět, že je trochu naměkko.

„Takovou nádhernou věc pro mě ještě nikdy nikdo neudělal,“ rozplýval se. „To se vám musím nějak odvděčit, čiperové. Víte co? Já vás pošlu do jeskyně za Ťubutěm. On sice návštěvy nemá rád, ale ta jeho jeskyně, to je rozhodně to nejzajímavější místo v celém okolí, to prostě musíte vidět, chachá! Dáte se po břehu na stranu, na které máte srdce, a až dojdete k veliké jámě, co vypadá jako začátek dospělosti, budete už jeskyni mít na dohled.“

A tak se s ním Ňaf s Fňukem rozloučili a pokračovali v cestě.

Ťubut'

Po chvíli, která byla kratší než pořádné zamyšlení, ale delší než zbytečný nárek, došli k jeskyni. Než stačili vejít dovnitř, prosvištěla kolem nich duha a hnala se kamsi pryč. Ňaf s Fňukem jen zakroutili hlavou – duha přece patří na nebe a má se chovat jako dáma, být elegantní a pohybovat se s grácií, ne jako tohle třeštidlo. Dívali se za ní, dokud jim nezmizela za obzorem; pak se vydali do jeskyně.

Čekali, že tam bude těsno a vlhko a temno a že se jim tam nebude líbit, ale bylo to přesně naopak – záhy vešli do obrovské jeskynní prostory, která byla osvětlená celým chrochtíliónem svící. Uprostřed stál neuvěřitelně mohutný strom, který měl velice zvláštní listy – některé byly tmavě lilkové a některé světle česnekové, a většina byla někde mezi tím. Pod stromem popocházel Ťubut', sbíral spadané listy a dával je na hromádky podle barev. Tmavě lilkové a světle česnekové listy měly nejmenší hromádky; listy, které byly někde mezi, naopak ty největší.

„Stranou, stranou, hlavně na nic nesahejte!“ zakřičel na ně Ťubut'. „U téhle práce nesmí dojít k žádné chybě. Nic neberte, s ničím mi nepomáhejte a na dotazy odpovídejte stručně a jasně!“

Ňaf s Fňukem přikývli a postavili se k jedné ze stěn jeskyně.

„Kdo jste a co tady děláte?“

„Já jsem Ňaf a tohle je Fňuk. On měl ráno špatnou náladu a...“

„Stručně a jasně, milá slečno!“ okřikl ji Ťubut', aniž by přestal sbírat listy.

„Jsme na velké výpravě a už jsme toho spoustu viděli a...“

„Stručně a jasně, povídám! Co děláte u mě v jeskyni?“

„Řekli nám, že je to to nejzajímavější místo v celém okolí.“

Ťubut' už měl listů plnou náruč, přestal tedy sbírat a začal je třídit na jednotlivé hromádky. Neřekl však nic.

„Nechceme vás rušit,“ ozval se nesměle Fňuk, „ale rádi bychom se o téhle jeskyni dozvěděli něco víc.“

„To nepůjde,“ odbyl ho stroze Ťubut'. „Tady se nemluví, maximálně když se někoho na něco zeptám. Když sbírám nebo třídím, nemůžu u toho zároveň řečnit, to by nešlo.“

„Zatím vám to šlo docela dobře,“ pípla Ňaf.

Ťubut' se na ni přísně podíval a na chvíli se odmlčel, pak pokrčil rameny.

„Je pravda, že jestli to někdo zvládne, tak jedině já,“ řekl nakonec. „Tak mluvte. Co vás zajímá?“

„Všechno!“ odpověděli Ňaf a Fňuk zároveň.

„Všechno,“ odfrkl si Ťubut'. „Když všechno, tak všechno. A je pravda, že jestli to má být stručně a jasně, tak se toho musím ujmout sám. Tak dobře. Vezmeme to třeba od duhy.“

„Tu jsme viděli, když jsme sem přišli. Ale byla taková zvláštní, hrozně pospíchala, ani nás nepozdravila.“

„Cha! To se nedivím. Ta má na práci jiné věci. Odplácí všem za to, co udělali dobrého nebo zlého. Občas si potřebuje odpočinout, tak si lehne na oblohu, ale ti dole jsou z toho vždycky pať a zírají na ni, tak se stejně moc nevyspí. Tehdy jí říkají „duha“. Většinu doby ale běhá po světě a je taková, jakou jste ji viděli vy. To se jí pak říká „osud“ nebo „ozvěna“.“

„My tomu asi nějak nerozumíme,“ hlesla Ňaf.

„Vidíte ten veliký strom?“ pokračoval Ťubut'. „To je strom všech skutků. Když uděláte nějaký dobrý skutek, zapíše se vaše jméno na světle česnekový lístek; když provedete něco zlého, budete na tmavě lilkovém. A když to bude jako většina věcí a bude to mít něco z obojího, tak to bude barvou někde mezi tím, kolem česnekovo-lilkové.“

Ňaf s Fňukem si strom prohlédli pozorněji. Když některý list spadnul, vyrostl za chvíli na jeho místě nový. Zdálo se jim, že převažují světle česnekové listy, ale těch tmavě lilkových také nebylo zrovna málo.

„Takže jsou na některých i naše jména?“ napadlo po chvíli Fňuka.

„Samozřejmě,“ přikývl Ťubut'. „Nemůžu je teď kvůli vám hledat, to je vám doufám jasné, ale za každý váš skutek, který jsme ještě nestihli odbavit, tady máte list.“

„A co se s nimi tedy děje dál?“ ptala se Ňaf. „Proč je skládáte na ty hromádky?“

„To je právě kvůli duze! Když zrovna neodpočívá na obloze, tak běhá po světě a odplácí. Vezme si jeden lístek, běží k tomu, kdo je na něm napsaný, a nějak mu odplatí. Když jste udělali něco pěkného, tak se vám něco pěkného i stane, a naopak. Když to je něco neurčitého, tak to třeba ani nepoznáte. Určitě jste slyšeli to přísloví – jak se do lesa volá, tak se z lesa ozývá. Tak to je přesně ono.“

„A proč jsou ty česnekovo-lilkové hromádky mnohem větší než ty světle česnekové a tmavě lilkové?“ vyzvídal ještě Fňuk.

„To je přece jasné,“ odfrknul si Ťubut'. „Světle česnekových a tmavě lilkových listů je mnohem méně než těch česnekovo-lilkových, a taky je bereme přednostně, protože jsou důležitější.“

Jen co domluvil, přihnala se dovnitř duha a schoulila se do jednoho z jeskynních výklenků, aby si trochu odpočinula.

„Můžete si ji pohladit, jestli chcete,“ řekl těm dvěma Ťubut'. „Nekouše.“

Ňaf s Fňukem si ji tedy pohladili – bylo to jako čechrat dobrou náladu.

„A jestli už nemáte žádné další otázky, měli byste jít, ať tady ještě něco neprovedete.“

„A nevěděli byste o nějakém zajímavém místě tady v okolí, kam bychom se mohli podívat?“ poprosil ho Fňuk. „Zatím nám vždycky někdo poradil.“

„Já o žádném nevím,“ odbyl ho Ťubut'. „O podobné věci se nestarám. A tahle jeskyně je tak jako tak na konci světa, odtud už se můžete jenom vracet.“

Ňaf s Fňukem si řekli, že to není špatný nápad – už byli hodně daleko od svého domku. Rozhodli se však, že se vrátí jinudy.

„Myslíte, že by nás duha mohla kousek svézt?“ zkusila to Ňaf. Duha vypadala, že by jí to vůbec nevadilo, Ťubut' už jich měl ovšem zjevně dost a rázně to zamítl. Podal své společnici světle česnekový lístek a Ňaf s Fňukem poslal pryč. Duha však hned přiletěla za nimi a lístek jim ukázala – stálo tam „Ňaf a Fňuk“. Ťubut' jen zavrčel a zakroutil hlavou.

„Takhle to být nemá, takhle to vůbec být nemá,“ brblal si pod vousy.

Ti dva na nic nečekali, nasedli na duhu a nechali se odvézt za dalším dobrodružstvím.

Plumýžd'

Duha je odvezla doprostřed mokřadů a bažin, k obrovitému kameni zvláštního tvaru. Když se na něj podívali, viděli, že je kolem něj obmotaný pučmilión nití, kterých si prve vůbec nevšimli; když se však k němu otočili zády, nitě najednou zmizely. Fňuk chtěl poprosit duhu, aby jim řekla, kam je to zanesla, ta ale byla dávno pryč.

Ňaf se natáhla a zkusila za pár nití zatahat. Chvíli se nic nedělo, pak se ovšem celý kámen pohnul a ti dva zjistili, že to není žádný balvan, nýbrž obří ulita velkého zvířete, které podřimovalo uvnitř. Zvíře z ulity vystrčilo svou mohutnou hlavu a ospale na ně mžouralo.

„Moc se omlouváme, že vás budíme, pane... pane...“ koktala Ňaf.

„Plumýžd',“ odušilo zvíře pomalu.

„...pane Plumýždi. Jen nás zajímalo, kdo jste a co tady děláte a k čemu jsou ty nitě.“

Plumýžd' se mohutně nadechl a otevřel svou bezzubou tlamu, jako by chtěl něco říct; pak se mu však zavřely oči a hlava se mu svezla na zem.

„On toho asi tolik naráz neudrží. Nebud' na něj tak hrr!“ radil Fňuk.

„Pane Plumýždi!“ povídá znovu Ňaf. „Co to je za nitě?“

Plumýžd' si povzdechl, s velkým úsilím znovu otevřel oči a řekl:

„To jsou nitě dobré nálady. Ba, ba. Ke každému tvorovi na světě vede jedna taková nit'. I k vám.“

A opravdu – předtím si toho vůbec nevšimli, ale oba měli kolem pasu obmotanou nit', která vedla k ulitě. Ta Fňukova však byla o něco tenčí. Plumýžd' si všiml, co je upoutalo, a řekl:

„Nitě těch nejšťastnějších jsou nejsilnější, a naopak ti, kdo se trápí, je mají nejslabší. Ty budeš takový ten vážný, zamyšlený typ, vid'?“ dodal a podíval se na Fňuka. Ten přikývl.

„A proč všechny ty nitě vedou k vám?“ zeptala se ještě Ňaf.

Plumýžd' si povzdechl; zdálo se, že ho dlouhý rozhovor opravdu vyčerpává.

„Protože dohlížím na to, aby byli všichni co nejspokojenější. Ba, ba. Určitě jste si všimli, že když jdete spát smutní, tak se potom ráno probudíte s o něco lepší náladou. A to právě dělám já – v noci postupně prohlédnu všechny nitě, a když je některá hodně tenká, tak ji posílím. Jenom trochu, to se ví – kdybych ji posílil hodně, lekli byste se z toho a mohli byste onemocnět.“

A s tím Plumýžd' znovu usnul. Zdálo se, že Ňaf už je spokojená a žádné další otázky nemá, Fňuka ovšem zjevně ještě něco trápilo. Zaklepal proto na Plumýžd'ovu ulitu. Plumýžd'ovy oči se neochotně rozlepily a zamžouraly na něj.

„Pardon, já mám ještě poslední dotaz,“ řekl Fňuk. „Co se stane, když je některá z těch nití tak tenká, že se přetrhne?“

Plumýžd' se zatvářil smutně a dlouho mlčel.

„Pak ten tvor nemá pro co žít,“ odpověděl nakonec. „Ba, ba. Ale to se mi stává jenom výjimečně, většinou si toho všimnu včas. A teď už běžte, ať se můžu pořádně vyspat a v noci mi nic neuteče!“

„Promiňte, ještě taková maličkost,“ ozvala se Ňaf. „Neporadil byste nám, za kým zajímavým bychom se tady v okolí mohli podívat? A případně taky jak se tam dostaneme? Ty bažiny kolem nevyjadají moc útlně.“

„To nebude problém,“ odušil Plumýžd', dvakrát popotáhnul a pak kýchnul tak mocně, že to Ňaf s Fňukem odfouklo až na břeh velkého jezera.

Tlapopysk

Když se Ňaf s Fňukem vzpamatovali a trochu se rozkoukali, zjistili, že kousek od nich sedí na břehu jezera Tlapopysk. Chobot měl ponořený do vody a díval se na ně zle, jako by mu právě něco ošklivého provedli.

„Tak že byste se aspoň omluvili?“ vyjel na ně po chvíli. Ňaf s Fňukem ale mlčeli, protože vůbec nevěděli, za co by se měli omlouvat. „Nemohli jste sem přijít po vlastních? To jste sem museli takhle přiletět?“ láteřil Tlapopysk. „Už jsem je skoro přesvědčil, že půjdou pěkně pod zemí, jak se sluší a patří, ale teď budou chtít samozřejmě letět. A nejspíš si vymyslí něco extra. Doufám, že nebudou trvat na kroupách, to by mi tak ještě chybělo!“

„Promiňte, ale my vůbec nevíme, o čem mluvíte,“ ozvala se nesměle Ňaf.

„Tak oni nevědí, o čem mluvím!“ burácel dál Tlapopysk. „No jistě, jak taky jinak. Mě už nic nepřekvapí. Hned mi bylo jasné, že jste nezdovárci a hrubiáni, ale zdálo se mi, že jste aspoň trochu slaní; teď ovšem vidím, že jste sladcí až hrůza.“

Ňaf jenom nechápavě kroutila hlavou, Fňukovi ale po chvíli došlo, že na své cestě už jedno podobné zvíře viděli, a tak se zeptal:

„Neznáte náhodou Nosochoda?“

„No to se podívejme!“ odfrkl si Tlapopysk. „Prý jestli neznám Nosochoda! Samozřejmě, že ho znám! Je to starý budižkničemu a povaleč, a proto dostal tu jednodušší práci – on má na starosti slanou vodu, já tu sladkou.“

„A ta sladká je nějak horší?“ ozvala se Ňaf.

„Samozřejmě! Vezměte si třeba pití. Zkoušeli jste někdy pít slanou vodu? Jestli ano, tak víte, že z toho potom hrozně bolí břicho. To je tím, že slaná voda je slušně vychovaná a že je jí něco takového proti srsti. Ovšem sladká voda, té je všechno jedno, ta se klidně vypít nechá, a ještě se tím potom chlubí.“

„Ale kdyby se nenechala vypít ani ta sladká, tak bychom brzo umřeli, ne?“ zeptal se Fňuk zamyšleně.

„To není moje starost,“ mávl nad tím Tlapopysk tlapou. „To by se určitě nějak vyřešilo. Nosochod by na něco přišel, beztak tam nemá do čeho píchnout, kůže líná. Já toho tady mám nad hlavu, pití je to poslední, co by mě zajímalo.“

„A v čem dalším je tedy sladká voda horší než ta slaná?“

„Ve všem! Úplně ve všem! Pořád si něco vymýšlí. Správně to má být tak, že když všechna voda steče dolů, tak se schová pod zem a pádí zpátky nahoru, aby mohla zase téct dolů. Ovšem sladká voda má v jednom kuse nějaké zvláštní požadavky, jednou se chce vypařovat, podruhé chce dělat mraky, támhle chce spadnout jako jarní přeháňka, tady zase pořádně kvílet jako letní bouřka. A občas si vymyslí něco obzvlášť náročného, kroupy, sníh, led a podobně. Víte, kolik je s takovým sněhem práce? To není jenom tak, každá vložka se musí jakseptří vyparátit, každá musí být jiná.“

„Zdá se, že to máte opravdu těžší než Nosochod,“ pravil Fňuk po chvíli. „Jedno mi ale nejde do hlavy. Led se přece dělá i na moři, a taky nad ním prší a sněží.“

„To je vidět, že tomu vůbec nerozumíte,“ opáčil Tlapopysk přezíravě. „Zkoušeli jste si někdy ten led na moři olíznout? Nezkoušeli. Jinak byste totiž věděli, že led na moři je sladký. Se sněhem a deštěm je to to samé, to se nad mořem stává jenom tehdy, když má sladká voda obzvlášť zlomyslnou náladu a chce se smíchat s tou slanou, abych ji potom musel hledat. Nosochod sedí na břehu a chechtá se a já se můžu přetrhnout!“

Zatímco mluvil, začaly se na vodě v jezere dělat veliké kruhy.

„To jsou ti mí nezvedenci,“ povzdechl si Tlapopysk. „Viděli, jak jste sem přiletěli, a teď jsem si jich navíc chvíli nevšiml a povídal si s vámi. Je to jasné – budou se chtít vypařit a spadnout na zem jako kroupy.“

A s tím začal unaveně, neochotně točit chobotem.

„Počkejte, já mám nápad,“ zastavil ho Fňuk. „Když jsme byli u Nosochoda, povíдали jsme si s moři a ta nám řekla spoustu vodních vtípů. Tak těm svým svěřencům navrhněte výměnu – nechají vás odpočinout a půjdou pěkně spořádaně pod zemí, a my se k nim na oplátku přidáme a budeme je celou cestu bavit.“

Tlapopysk přestal točit chobotem a ponořil ho zpátky do vody. Za okamžik se usmál.

„Souhlasí! Tak to jste mi udělali velkou radost, musím říct. Vlastně to celé byla vaše chyba, ale i tak. Odnosou vás k jednomu plesu. Víte, co to je?“

Ňaf s Fňukem zakroutili hlavou.

„Pleso, to je malé jezero, které si o sobě moc myslí, protože je výš než ostatní. A k jednomu takovému vás zanesou. Kdybyste se tam nudili a nevěděli, kam dál, tak poblíž bydlí dva podivíni, Bučizubka a Vrzichvost. Já bych k nim dobrovolně nešel, ale vy byste si s nimi nejspíš měli co říct.“

A s tím se s nimi Tlapopysk rozloučil a sladká voda je odnesla k plesu.

Bučizubka a Vrzychvost

Se sladkou vodou byla daleko lepší řeč, než by Ňaf a Fňuk čekali – oba si cestu náramně užili. Ani pleso nebylo tak namyšlené, jak se jim Tlapopysk snažil namluvit; cestu k Bučizubce a Vrzychvostovi jim ukázalo více než ochotně.

Ti dva bydleli na velice zvláštním místě. Na jedné straně bylo sedm studánek – z každé z nich vytékala jiná barva – a na druhé bylo obrovské světle česnekové plátno. Bučizubka s Vrzychvostem vždycky ve velikém kbelíku smíchali několik barev, pak plátno pomalovali roztodivnými tvary a posadili se k němu, aby ho mohli obdivovat. Po nějaké době jejich dílo zmizelo, plátno bylo zase světle česnekové, a ti dva se znovu pustili do práce.

Ňaf a Fňuk to chvíli pozorovali a pak popošli blíž. Vrzychvost byl tak zaujat dílem, že si jich vůbec nevšiml, ale Bučizubka se na ně usmála a hned jim podávala štětec.

„Klidně jim taky něco namalujte, jestli chcete,“ pobízela je.

„A co máme namalovat?“ ptali se Ňaf a Fňuk.

„Co vás napadne,“ odpověděla Bučizubka. „Hlavně ať je to pořádně bláznivé, ať se nenudí! To oni nemají rádi.“

„Ti dva nejspíš vůbec nevědí, o čem mluvíš,“ ozval se Vrzychvost, aniž by se na ně podíval.

„Pardon, pardon!“ omlouvala se Bučizubka. „Vy asi opravdu nevíte, co tady děláme, že?“

Ňaf s Fňukem zakroutili hlavou.

„Tohle plátno,“ začala jim vysvětlovat Bučizubka, „posílá nápady dětem a starým lidem. Určitě jste si všimli, že děti pořád dělají něco bláznivého. No a to právě zařizujeme my dva tady s Vrzychvostem. Smícháme nějakou neobvyklou barvu, třeba Vrzychvost má teď v kbelíku jahodovou, borůvkovou a špenátovou, takže dohromady je z toho tišinná křupice, a namalujeme s ní to nejbláznivější, co nás napadne. A jakmile se nějaké dítě nebo nějaký starý člověk začne nudit, tak si ten nápad vezme, on nám zmizí z plátna a my víme, že je čas namalovat další.“

Ňaf přikyvovala, Fňukovi se to ovšem nějak nezdálo.

„Staří lidé ale žádné bláznivé nápady nemají,“ namítl po chvíli. „Většinou jenom někde sedí nebo leží, a když mají s kým, tak hodně mluví. Nic bláznivého ale nedělají.“

„Protože nemůžou!“ řekla Bučizubka. „Už na to nemají sílu. A správně říkáš, že hodně mluví, když mají s kým – to je proto, že jsou často sami, tak si to musí užít, když je někdo jednou za čas navštíví. Spoustu toho zažili, proto hodně vzpomínají, tím se přece jenom trochu zabaví, ale i oni občas potřebují nějaký ten bláznivý nápad, aby se nenudili. Nejsou jako děti, nemusí hned všechno vyzkoušet; stačí jim, že si to představí.“

Fňuk spokojeně přikývl – už věděl všechno, co ho zajímalo – a postavil se k plátnu.

„Tady máte barvu,“ řekla Bučizubka a podala jim svůj kbelík. „Je tam pomerančová, citronová a světlá lilková – dohromady tvoří vrchňavou dolňáčku. Nebo si tam klidně přimíchejte ještě něco; myslím, že když přidáte špenátovou, bude z toho všednice zvláštnivka.“

Fňuk s Ňaf však byli s barvou v kbelíku spokojeni, a tak se rovnou pustili do malování. Fňuk se chopil štětce jako první a nakreslil na plátno několik rovných, úhledně srovnaných čar. Vrzychvost, který se činil vedle, přestal malovat, prohlédl si to a trochu nešťastně se podíval na Bučizubku. Nejspíš se bál, že jestli tenhle zoufale nebláznivý nápad pošlou nějakému starému člověku, mohl by se ten nebožák unudit k smrti. Ňaf to ovšem vzápětí spravila – její zuřivě rozevláté čmárance byly bláznivé až až.

„Já mám ještě otázku,“ ozval se po chvíli Fňuk.

„Sem s ní,“ odvětila Bučizubka a usmála se.

„Nevadí to těm barvám, že je mícháte takhle halabala?“

„Naopak! Jste vedle jak tak jedle. Těm barvám to naopak hrozně chybí a jsou za to moc rády!“

„Na mě je to takové divoké,“ kroutil hlavou Fňuk.

„Vy byste naši práci dělat nemohl,“ poznamenal Vrzychvost, aniž by vzhlédl od plátna. „Nad vším moc přemýšlíte. Víte ale, s kým byste si náramně rozuměl? S Blembadýrem!“

„S kým?“

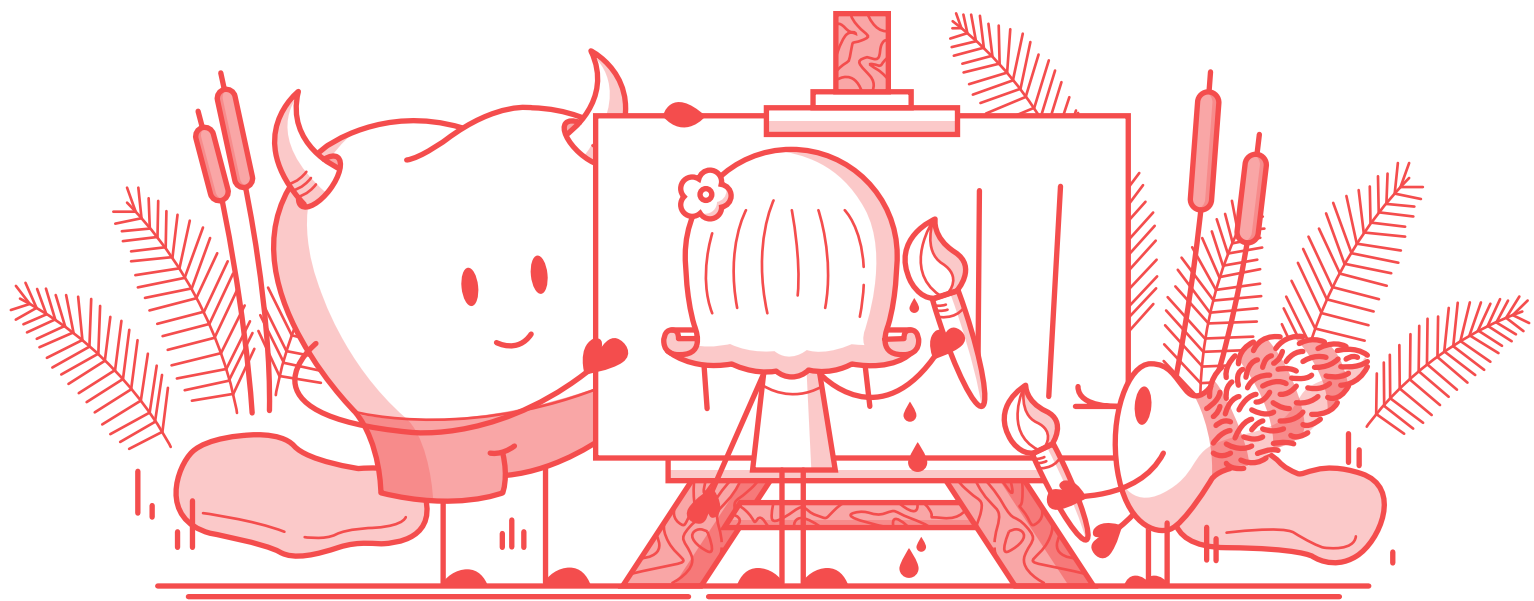
„S Blembadýrem! Vidíte támhleten kopec, co připomíná hlubokou myšlenku? Tak za tím kopcem je ještě šest dalších, a za tím posledním bydlí Blembadýr.“

Ňaf s Fňukem se na sebe nerozhodně podívali.

„Měli bychom se už pomalu vracet domů,“ řekl nakonec Fňuk, „a vypadá to, že to máme ještě kus cesty. Navštívili bychom ho rádi, ale asi to nestihneme.“

„Ale co vás nemá!“ odvětil Vrzychvost. „Nikdo neříká, abyste tam chodili pěšky, to je hrozná dálka. Chvilku počkáme, až si někdo z plátna vezme tenhle bláznivý nápad, a já vás tam přenesu.“

Fňuk se chtěl zeptat, jak to udělá, ale už to nestihl. Z plátna totiž vzápětí zmizelo všechno, co na něj nakreslili, a Vrzychvost na něj pár tahy namaloval dva obrovské hodinové ciferníky, a vedle ještě dvě malé postavičky, a křikl na ně, aby zavřeli oči. Raději ho poslechli.

Blembadýr

Když oči znovu otevřeli, čekalo je velké překvapení – opravdu stáli vedle obřího hodinového ciferníku! Fňuk se rozzářil a hned vymýšlel, co by se s takovým plátnem dalo dělat a kam by se ještě stihli podívat. Ňaf se ale udělalo špatně a zařekla se, že dál už půjde jenom po svých. Na chvíli si sedli, než to přejde, a rozhlíželi se kolem.

Na hodinovém ciferníku bylo něco moc zvláštního, chvíli jim však trvalo, než přišli na to, čím je tak odlišný – měl jen jednu ručičku a ta se pohybovala vpřed pomalu a po úplně malinkatých skocích. Když se na ni zadívali lépe, všimli si, že na té ručičce stojí celý zástup čísel. Že by to bylo tím? Že by je nemohla unést?

Ňaf už bylo dobře, a tak vylezli na ciferník a vydali se k ručičce. Zjistili, že za prvním ciferníkem je ještě jeden, stejně obří, ale bez ručičky. Na druhém ciferníku byla spousta spících a odpočívajících čísel, která si jich nevšimla; ta na ručičce už o nich ale věděla a naznačovala jim, aby si vylezli k nim.

„Vítejte!“ rozzářil se hned Blembadýr. „Jdete navštívit někoho z mých svěřířřenců?“

„Jdeme se k vám jen podívat,“ řekl mu Fňuk. „Poslal nás sem Vrzichvost, ale neřekl nám, co tu děláte. Čas asi neměříte, že?“

„To vůbec ne,“ smál se Blembadýr a odhalil velké zuby ve tvaru plus a mínus, kvůli kterým se mu hůř mluvilo. „Tohle je klinika prrrro úplně obyčejná čísla!“

Fňuk nad tím chvíli přemýšlel a pak se zeptal:

„Není každé číslo úplně obyčejné?“

Čísla kolem se na něj pohoršeně zamračila, Blembadýr je však uklidnil a pravil:

„To rrrrozhodně ne! Jistě znáte třířřeba nekonečno, prrrrvočísla a podobně – ta přřřeci obyčejná nejsou. Jsou zkrrrrátká čísla, o nichž se hodně mluví a kterrrrá jsou něčím zajímavá, no a pak jsou další čísla, kterrrrá jsou také velmi charrrrakterrrrní, ale mají pocit, že o ně nikdo nestojí. A prrrrávě taková potom přřřicházejí sem.“

„A k čemu jsou ty dva ciferníky?“ ptal se Fňuk.

„Víte, kdybyste se na to podíval seshorrna, viděl byste dvě nuly vedle sebe. Já nevím, co na tom mají, ale hrrrrrozně se jim to líbí,“ odpověděl Blembadýr.

Fňuk to moc nepochopil, tak se podíval na Ňaf, ale z jejího pohledu mu bylo jasné, že tomu taky nerozumí.

„Jeden ciferrrník je na odpočinek a drrrruhý na naše sezení,“ pokračoval Blembadýr. „Na té rrrručičce stojíme jen prrrroto, že se jim líbí, jak se pomalu posouvá, ale rrrručička sama je velice důležitá – po obvodu ciferrrníku jsou totiž napsaná všechna čísla, kterrrrá tady u nás máme, a rrrručička se tak vždycky u každého na chvíli zastaví, aby to číslo vědělo, že je prrrro nás důležité a že si ho vážíme. To jim dodává sebedůvěrrru, víte?“

„A pomáhá jim to?“

„No jéje! Víte, to je moc důležitá věc, vědět, že prrrro někoho něco znamená. To je vám potom na světě hned mnohem líp! Máme tu samozřřřejmě i nějaké těžší přřřípady, třířřeba čtyřřřiapadesátka se chce pořřřád s někým sčítat, ale většina čísel tady načerrrrpá nové síly a odchází spokojená.“

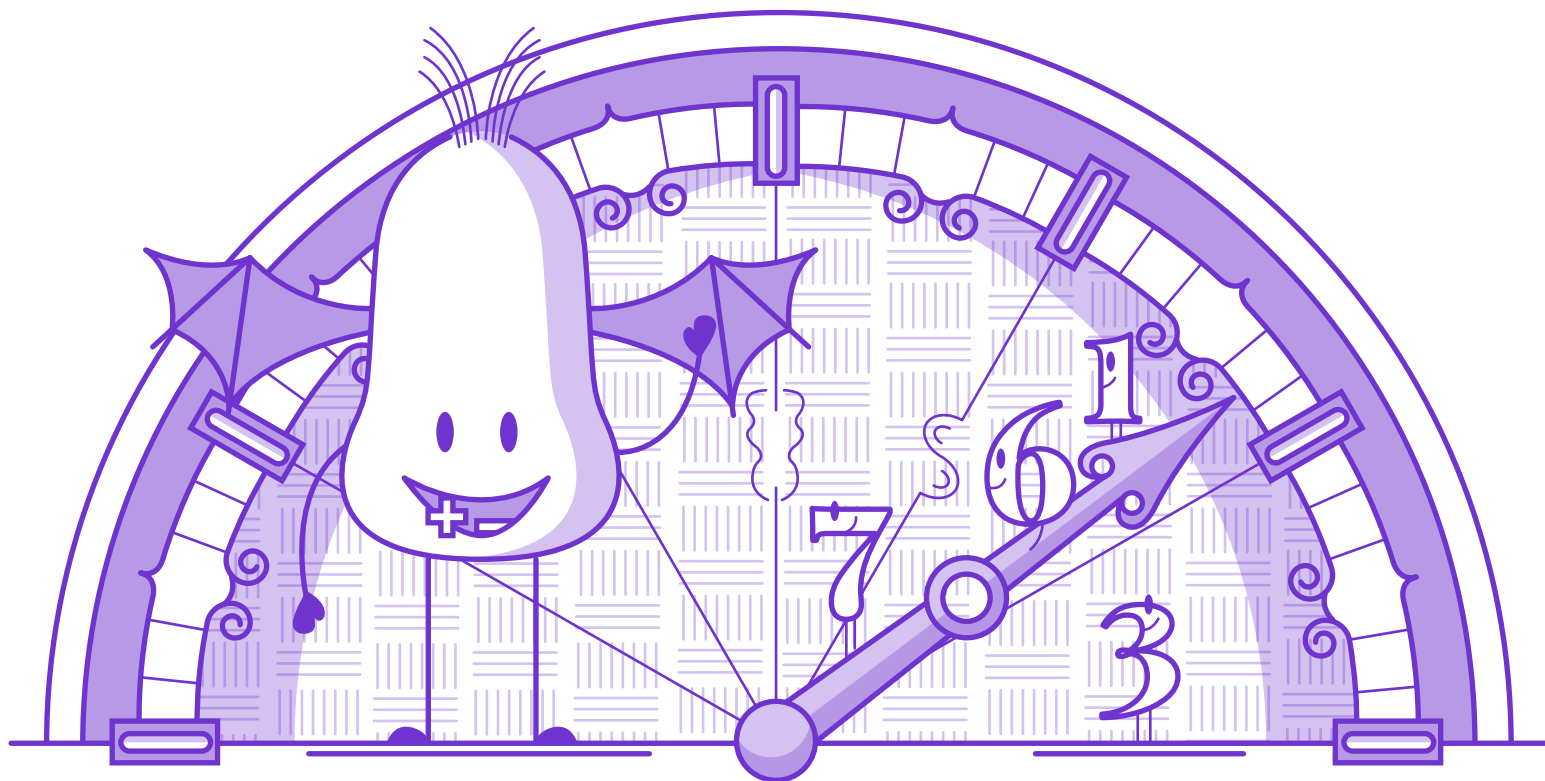
Ňaf se ten nápad tolik líbil, že hned navrhovala, aby si s Fňukem taky pořídili takové hodiny – žádná čísla, jen dvě poloviny, jedna pro ni a druhá pro něj. Fňuk s tím souhlasil a slíbil jí, že si je seženou. Začínalo se ale pomalu smrákat a viděli, že je nejvyšší čas zjistit, jak se dostanou domů.

„Vidíte támhletu vysokánskou věž, co vypadá jako těšení se na narrrrozeniny?“ řekl Blembadýr. „Tak tam bydlí Bludirrrrožec, kterrrrý to tady kolem zná lépe než kdokoliv jiný. Nevím, co tam vlastně celé dny kutí, ale urrrrřitě mu nebude vadit, když se za ním zastavíte a poprrrrosíte ho, jestli by vám neporrradil.“

„A nebude se zlobit, že jdeme tak pozdě?“ strachovala se Ňaf.

„Nebude, on totiž v noci prrrracuje a spí přřřes den. Přřřijdete prrrrávě vhod!“

A tak se s ním Ňaf s Fňukem rozloučili a vydali se k věži.

Bludirožec

Než Ňaf a Fňuk došli k věži, setmělo se úplně. Všimli si, že věž má kolem sebe prstence, stejně jako mají některé planety – ve dne je vidět nebylo, ale v noci zářily jasně a do daleka. Byl to velice zvláštní pohled.

Když se ho nabažili, vystoupali po schodech až na střechu věže, kde našli Bludirožce. Stál u dalekohledu na vysokých nožkách a všude kolem něj byly páry slabě světélkujících malých tvorečků. Silně a jasně zářila jen jedna dvojice.

„Jako na zavalanou!“ přivítal je Bludirožec zprudka. „Rychle! Trapný vtip!“

„Cože?“ zeptala se Ňaf.

„Trapný vtip! Rychle! Řekněte nějaký trapný vtip!“

„My asi žádný neznáme,“ odpověděla Ňaf a podívala se na Fňuka, který zakroutil hlavou.

„Tak si nějaký vymyslete!“ křičel Bludirožec, jako by šlo o život. „Honem!“

Fňuk se na chvíli zamyslel a pak povídá:

„Jde tlamochrap, a jde, a ještě jde, a pak zjistí, že nemá nohy, a tak se zase vrátí.“

Bludirožec se napjatě podíval na dalekohled. Nějakou dobu se nic nedělo, pak se ale dalekohled celý rozzářil. Dvojice oslnivě svítících tvorečků přiskočila k jednomu konci přístroje a Bludirožec jim dojatě zamával. Ňaf se ho chtěla zeptat, co se děje, tvorečci však vzápětí vystřelili na oblohu; když se zastavili, stala se z nich nová hvězda.

„Výborně! Znamenitě!“ rozplýval se Bludirožec. „Tak, to bychom měli.“

„A co se to vlastně stalo?“ zeptal se Fňuk zmateně.

„Na obloze bylo volné místo po jedné spadlé hvězdě a já jsem tam potřeboval poslat novou,“ vysvětloval Bludirožec. „To je totiž má práce.“

„Vy nahrazujete spadlé hvězdy?“ divila se Ňaf.

„Přesně tak. Dívám se celé noci na oblohu, a když nějaká hvězda spadne, musím si zapamatovat, kde byla, a při nejbližší příležitosti tam vystřelit novou, čerstvou.“

„Ale poslal jste tam nějaké zářivé tvorečky,“ poznamenal Fňuk.

„A co jste mysleli, že je taková hvězda zač?“ smál se Bludirožec. „Každá hvězda je tvořena právě takovým párem. Některý se má rád hodně, z toho je potom jasná, zářivá hvězda; některé časem vychládají a přestávají svítit. No a když už spolu ti dva tvorečci nemůžou vydržet, tak naposledy zablikají a spadnou k zemi. Já je potom jdu najít a přinesu je sem do věže.“

„A usmííte je?“

„Když to jde, tak ano, ale většinou už spolu žít nechtějí. Musím najít dvojici, která se do sebe zahledí a která bude vydávat silné světlo, a tu potom vystřelím na prázdné místo na obloze.“

„Ale proč jste po nás chtěl ten trapný vtip?“ nechápal Fňuk.

„Protože ten přístroj, který na oblohu sází nové hvězdy, běží na trapné ticho,“ odpověděl Bludirožec. „Hvězdoví tvorečci nemluví a jinak jsem tady většinou sám, a když člověk trapně mlčí sám se sebou, nepočítá se to. Váš vtip byl velice trapný, povedl se vám, to se musí nechat, ale je vidět, že ještě nemáte děti – kdybyste řekl nějaký tatínkovský vtip, přístroj by se rozžhavl doběla.“

„Jak to myslíte, tatínkovský vtip?“

„Zkrátka vtip, který udělá nějaký tatínek, ale nikdo se mu nezasměje. Nesmí se to ovšem přehnat. Jednou mi sem přišel na návštěvu jeden tatínek, udělal báječně trapný tatínkovský vtip, ale přepísknul to – zasmál se mu potom sám. Přístroj se mi z toho tehdy zavařil!“

Fňuk přikývnul a chtěl se ještě na něco zeptat, Ňaf však zívla tak hlasitě, až se několik hvězdových tvorečků polekalo.

„Tak se mi zdá, že už se vám chce domů,“ poznamenal Bludirožec a mrknul na Ňaf. „Máte štěstí! Vidím toho totiž z té výšky spoustu a vím, kde bydlíte. Takový ten legrační domeček se dvěma komíny, že? Blízko jezera? Tak to máte jednoduché. Stačí jít za támhle tím souhvězdím, co vypadá jako příjemný pocit. Vidíte ho?“

Ňaf s Fňukem přikývli, poděkovali mu a rozloučili se s ním i s jeho hvězdovými tvorečkami. Pak sešli pod věž a vydali se k domovu.

Ňaf a Fňuk

Když došli domů, Ňaf hned usnula jako zabitá. Fňuk kupodivu vůbec unavený nebyl, a tak ještě dlouho seděl venku, díval se na hvězdy a nechával v sobě doznívat všechna ta podivuhodná dobrodružství. Byl moc rád, že se nechal přesvědčit, aby dal dnešku šanci. Ňaf měla pravdu – dnešek ho opravdu překvapil. To, co začalo tak mrzutě, skončilo krásně. A tak seděl pod nebem posetým rozzářenými páry hvězdných tvorečků a bylo mu dobře.

